

## Glasilo št. 3, 26.06.2014

### Zakaj so scenariji pomembni za energetska politiko?

Jun 25, 2014



Naloga Mednarodnega inštituta za aplikativne sistemske analize IIASA kot partnerja v projektu recharge.green je oblikovanje orodij in podpora projektne konzorciju pri določanju možnih scenarijev. Vnaprejšnje oblikovanje scenarijev je pomembno, saj raziskovalcem in oblikovalcem politik pomaga pri oblikovanju najboljših rešitev, kjer številni dejavniki, ki so med seboj lahko tudi v nasprotju, vplivajo na odločitve. V primeru obnovljivih virov energije v Alpah je potrebno upoštevati tako naraščajoče zahteve po energiji kot druge vrednote, ki izhajajo iz naravnih ekosistemov in njihovih storitev. S premišljenim oblikovanjem scenarijev in ob upoštevanju različnih dejavnikov pridobivamo informacije, ki lahko oblikovalcem politik pomagajo oblikovati strategije za ohranitev ekosistemov in boljše ovrednotenje stroškov in koristi, povezanih s proizvodnjo energije iz različnih vrst obnovljivih virov v regiji.

Florian Kraxner, IIASA, vodja delovnega sklopa »Ekonomske razsežnosti«.

### Pogled v prihodnost zagotavljanja energije

Jun 25, 2014



Politične odločitve o prihodni proizvodnji energije iz obnovljivih virov v Alpah za seboj prinašajo določene posledice tako za naravo kot tudi na stroške proizvodnje energije. Scenariji pomagajo primerjati različne možnosti in predvideti njihove posledice. Partnerji projekta recharge.green analizirajo scenarije za potencialno proizvodnjo energije iz obnovljivih virov v Alpah. Raziskovalci IIASA in EURAC so predstavili zadnje raziskave. Za analizo stroškov in koristi različnih političnih odločitev bodo uporabili štiri glavne scenarije:

izhodiščni scenarij: predvideva sedanjo porabo energije in cene fosilnih goriv,

scenarij 10 % povečanja: predvideva 10 % porast pridobivanja energije iz obnovljivih virov v primerjavi z izhodiščnim scenarijem,

100 % obnovljiva energija: maksimalen prispevek obnovljive energije iz Alp k 100 % obnovljivi regiji do 2050, skoraj popolno zmanjšanje rabe fosilne in nuklearne energije v regiji v prihodnjih desetletjih,

scenarij popolnega varstva: predvideva popolno varstvo parkov in drugih območij, pomembnih za biodiverzitetu, kot tudi ekosistemov in njihovih storitev glede na povezljivost območij.

Scenariji bodo nadalje razširjeni in dopolnjeni s pod-scenariji, ki bodo raziskali potencialne kombinacije vetrnih, vodnih potencialov in potencialov biomase. Pod-scenariji bodo vključevali omejitve, ki so jih opredelili deležniki. Na primer vetrne elektrarne bodo postavljene na minimalni razdalji od naselij, solarne elektrarne ne bodo na ravnih, visoko produkcijskih kmetijskih območjih, glede hidroenergije bodo raziskani večja učinkovitost obstoječih naprav kot tudi novi manjši in srednje veliki obrati. Scenariji biomase bodo presojali različne pristope gospodarjenja z gozdovi.

### Dialog med prebivalstvom in projektno skupino

Jun 25, 2014



Kako proizvodnja obnovljive energije vpliva na določeno območje? Kakšne površine so potrebne za pokritje osebne porabe energije z energijo iz obnovljivih virov? Približno 300 obiskovalcev je odgovarjalo na podobna vprašanja v »dolgi noči raziskav« v Vorarlbergu pri informacijski stojnici recharge.green.

Obiskovalci so imeli možnost izračunati lastno porabo energije (domača in transportna poraba) s spletnim programom. Program je predvidel tudi površino, potrebno za pokritje izračunane potrebe po energiji preko proizvodnje energije iz biomase, vetrne energije in fotovoltaičnih virov.

Metoda "vzorec hektar" ponazarja, kako lahko pridobivanje energije iz obnovljivih virov vpliva na določeno vzorčno območje. Obiskovalci so lahko opazovali različne scenarije in o njih razpravljali s projektno ekipo. Scenariji so obsegali vgradnjo fotovoltaičnih sistemov na prostem, osnovanje vetrne elektrarne v gozdnem prostoru in bolj intenzivno gospodarjenje z gozdovi (t.i. energijski gozdovi). Energija iz različnih vrst obnovljivih virov se je analizirala na podlagi izbranih ekosistemskih storitev in lokalnih dejavnikov.

Ključnega pomena pri diskusiji z lokalnimi prebivalci je bilo ugotoviti, katera vzorčna hektarska metoda deluje. Izpolnitev vprašalnika je zahtevala predhodno uvodno pojasnilo s strani strokovnjakov. Informacijsko stojalo je organizirala Regionalna razvojna agencija Vorarlberg.

Dodatne informacije: [Markus Berchtold-Domig](#)

## Analiza stroškov in koristi pridobivanja energije iz obnovljivih virov

Jun 25, 2014



Izguba ekosistemskih storitev gre na stroške družbe. Cilj projekta recharge.green je kvantificirati te stroške v pilotskih območjih in izdelati učinkovito in izčrpno analizo rabe obnovljivih virov energije. S pomočjo različnih tehnik vrednotenja okoljskih dobrin so se trenutne denarne vrednosti ekosistemskih storitev ocenile na lokalni ravni. Dodatno so se z vprašalniki pridobila mnenja lokalnih strokovnjakov iz okoljskih in energetskih področij, ki omogočajo razumevanje pričakovanih izgub vrednosti ekosistemskih storitev zaradi izkoriščanja obnovljivih virov energije. Te informacije omogočajo analizo stroškov in koristi za sektor obnovljivih virov energije, pri kateri se upoštevajo tako stroški, povezani s postavitvijo naprav, kot tudi stroški negativnih vplivov na naravo.

Projekt recharge.green zagotavlja energetske strategije ne le za pilotna območja, temveč tudi za ves alpski lok, ki pa je preobširen in preveč raznolik za popolno ekonomsko analizo. Na tej ravni bodo ekosistemske storitve vključene kot omejitve za pridobivanje energije. Alpsko območje bo klasificirano glede na njegov pomen za ohranjanje ekosistemskih storitev. Tako se bodo lahko opredelila najprimernejša območja za izkoriščanje obnovljivih virov energije.

Analiza ekosistemskih storitev je cilj delovnega sklopa 4, ki ga skupaj izvajajo Univerza v Innsbrucku, Evropska akademija Bozen/Bolzano in Kmetijski raziskovalni koncil – raziskovalna enota za gozdno inventuro in načrtovanje iz Trenta.

## Ohranjanje ekosistemskih storitev v Triglavskem narodnem parku

Jun 25, 2014



Triglavski narodni park je življenjski prostor številnih redkih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, prostor za rekreacijo doživljanje, raziskovanje, delo ter bivanje. Območje obsega obširne gozdne površine, ki v določenih predelih zagotavljajo tudi lesno biomaso. Kakšno je trajnostno gospodarjenje z obnovljivimi viri v Triglavskem narodnem parku? To je izziv slovenskih partnerjev v projektu recharge.green. Partnerji cilje projekta uresničujejo z raziskovalnim delom, informiranjem javnosti ter z vključevanjem ključnih deležnikov. Razviti so bili scenariji, ki predvidevajo možne vplive rabe lesne biomase. Z evidentiranjem rastlinskih in živalskih vrst se bo presojal vpliv rabe biomase na biodiverzitetu. Pridobljene informacije bodo sestavni del orodij za podporo odločanju, ki bodo pripomogla k razumevanju prednosti in slabosti rabe biomase in njenih vplivov na ekosisteme.

Rezultate so projektni partnerji predstavili deležnikom. Prvi sestanek v seriji je bila delavnica o večnamenskem gospodarjenju (glej naslednji članek). Junija 2014 je Triglavski narodni park v sodelovanju s preostalimi slovenskimi partnerji projekta organiziral poletno šolo za dijake. Ob koncu leta 2014 bo projektna skupina na delavnici glavnim deležnikom predstavila rezultate modela.

## Gozdovi v Sloveniji: premišljeno večnamensko gospodarjenje za zagotavljanje raznovrstnih storitev

Jun 25, 2014



Ohranjanje biodiverzitet in ostalih gozdnih ekosistemskih storitev za družbo zahteva premišljeno ravnanje z gozdovi. Na delavnici so znanstveniki, upravljalci, oblikovalci politik in drugi strokovnjaki razpravljali o načinu uresničevanja večnamenskega gospodarjenja z gozdovi. 66 udeležencev je presojalo sedanjí pristop večnamenskega gospodarjenja z gozdovi v Sloveniji. Glavni rezultati delavnice:

ustrezno in premišljeno ravnanje z gozdovi je nujno za ohranitev biodiverzitet ter preprečevanje nasprotij pri rabi gozdov, biomasa je mogoče pridobivati iz zavarovanih območij, če je njena raba usklajena z ostalimi zahtevami do gozdov, določitev območij s poudarjenimi funkcijami in zavarovanih območij gozdov je pomembno za večnamensko gospodarjenje z gozdovi, sodelovanje v prostorskem načrtovanju, dviganje zavedanja o pomenu gozdov, ovrednotenje ekosistemskih storitev idr., cilji gospodarjenja bi morali biti bolj jasno opredeljeni skupaj s pomembnimi deležniki, kot so lastniki gozdov, naravovarstvene institucije, lokalne

skupnosti, javnost idr.,

prikaz območij s poudarjenimi funkcijami bi morali poenostaviti, da bi prikazovala najpomembnejše ekosistemske storitve v gozdnem prostoru.

Delavnico »Večnamensko gospodarjenje z gozdovi: funkcije gozda, ekosistemske storitve in prednostna območja« sta organizirala Zavod za gozdove in Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire (Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani) decembra 2013.

Nadaljnje informacije: <http://blog.recharge-green.eu/workshop-on-local-biomass-production-and-multi-objective-forest-management/>

---

## “Upoštevati bi morali tudi biotsko raznovrstnost, hkrati pa ne pozabiti na pomen proizvodnje energije za družbo.”

Jun 25, 2014



Intervju s Stefanom Bassom iz EAWAG, opazovalcem projekta recharge.green

1. Po udeležbi na vmesni konferenci projekta recharge.green novembra 2013 ste izrazili željo, da bi postali opazovalec projekta recharge.green kot predstavnik švicarskega inštituta »Federal Institute of Aquatic Science and Technology, EAWAG«. Kaj vas je motiviralo k temu?

Že nekaj let delujem na področju pridobivanja hidroenergije in razvijam upravljavska orodja. Projekt recharge.green je dobra priložnost, da pridem v stik z deležniki, kot so javne institucije, podjetja in posamezniki, jim predstavim nova orodja in pridobim povratne informacije glede potreb po nadaljnjih raziskavah.

### 2. Kaj lahko prispevate?

Lahko pripomorem k tehničnemu in znanstvenemu razumevanju problemov, kar je uporabno pri spodbujanju dialoga med deležniki na osnovi objektivnega ovrednotenja. Lahko prispevam tudi z izkušnjami, znanjem in tehničnimi orodji, ki pomagajo pojasniti proizvajalcem, da so njihove investicije varne in donosne, hkrati pa izboljšajo stanje rek.

### 3. Kakšna je vaša ocena o pridobivanju hidroenergije v Alpah?

To je zelo odvisno od posameznega območja. Opazno je tudi veliko ukrepov izboljšanja stanja. Verjamem, da je zelo pomembno ovrednotenje količine vode, ki se pridobiva iz rezervoarjev in različnih upravljavskih strategij za hidroelektrarne.

### 4. Ali se pri proizvodnji hidroenergije upošteva ohranjanje biodiverzitete?

V splošnem ne. Kontrolni sistem za varovanje biodiverzitete temeljni na minimalnem izpustu pretoka, kar pa dokazano ne bo dovolj za zagotovitev ohranjanja biodiverzitete.

### 5. Kakšen bo negativni vpliv pridobivanja energije iz obnovljivih virov na ekosistemske storitve?

Pridobivanje energije iz obnovljivih virov ima negativni vpliv na nekatere ekosistemske storitve zaradi različnih razlogov, na primer ker se energijo odvzema iz ekosistemov. Vendar je pridobivanje energije iz obnovljivih virov samo po sebi pomembna ekosistemska storitev. V preteklosti smo delali napako s tem, da smo se osredotočili le na pridobivanje energije. Upoštevati bi morali tudi raznovrstnost, hkrati pa ne pozabiti na pomen proizvodnje energije za družbo.

---

## Najava mednarodne konference ob zaključku projekta greenAlps: ukrepi za ohranitev biotske raznovrstnosti

Jun 25, 2014

Dolgoročno zasnovano krajinsko načrtovanje, nove oblike sodelovanja in aktivnejši ukrepi, ki bodo segali od lokalne do evropske ravni, so nujno potrebni za ohranitev biotske raznovrstnosti na območju Alp. Cilj, ki so si ga v okviru projekta greenAlps zastavile regije, zavarovana območja in nevladne organizacije iz alpskega prostora, je izboljšati temeljne pogoje za uveljavitev trajnostne in učinkovite evropske okoljske politike. Kako je mogoče rezultate projekta s področja biotske raznovrstnosti, dolgoročno uporabiti v praksi in jih prenesti tudi v druga okolja? Kako lahko novi programi finančne pomoči EU prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti? O tovrstnih in številnih drugih vprašanjih bodo na zaključni konferenci, ki bo 13. in 14. oktobra 2014 v francoskem Chambéryju, razpravljali partnerji projekta greenAlps, predstavili pa bodo tudi rezultate, ki so jih dosegli pri izvajanju projekta.

Konferenca je odprta za javnost in veselilo nas bo, če se nam boste pridružili v razpravi. Program bomo objavili poleti, več informacij o projektu je na voljo na strani [www.greenalps-project.eu](http://www.greenalps-project.eu).

Projekt greenAlps sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) v okviru programa Območje Alp/Alpine Space INTERREG IV B.

---

## Nova publikacija: Mednarodna konferenca o uravnoveženju energije iz obnovljivih virov in narave v Alpah

Jun 25, 2014

Lokalno prebivalstvo je potrebno vključiti v vse faze procesa načrtovanja pridobivanja energije iz obnovljivih virov. To je glavni rezultat vmesne konference projekta recharge.green. V poročilu so zajete vse diskusije konference, ki je bila v Brigu (Švica) 12. in 13. novembra 2013.

Prenesi: <http://www.recharge-green.eu/infoservice-2/events/international-conference/>